

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональний медіадискурс

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Журналістика»

Спеціальність 061 «Журналістика»

Галузь знань **06 «Журналістика»**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26 серпня” 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Регіональний медіадискурс
Викладач (-і)	Марчук Наталія Василівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	nataliia.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Медіадискурс — це специфічна форма комунікації, яка виникає в медіасередовищі та включає в себе мовні та невербальні елементи, що формують значення та впливають на громадську думку. Він відображає соціальні, культурні, політичні та економічні контексти, в яких функціонують медіа. Аналіз медіадискурсу дозволяє зрозуміти, як медіа конструюють наративи, відображають ідеології та впливають на ідентичність різних регіонів. **Предметом** навчальної дисципліни є дослідження особливостей функціонування медіадискурсу на регіональному рівні, зокрема взаємодії між локальними медіа, громадськими інтересами та політичними контекстами. Курс зосереджується на тому, як медіа формують та відображають соціальну, культурну та політичну реальність у регіонах, а також як регіональні медіа відрізняються від національних та міжнародних у підходах до висвітлення подій.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу дослідити особливості регіонального медіадискурсу, його вплив на формування громадської думки та соціальну динаміку в різних регіонах.

Цілі :

1. Розвинути навички аналізу медіаконтенту з урахуванням регіональних особливостей, вивчаючи, як медіа впливають на формування громадської думки та соціальної ідентичності в різних регіонах;
2. Сприяти розвитку критичного мислення щодо ролі медіа в суспільстві та їх впливу на соціально-політичні процеси в регіональному контексті.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

Програмні результати навчання

ПР04. Використовувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел

ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції зважаючи на положення та методи соціокомунікаційних наук.

ПР14. Генерувати інформаційний контент для будь якого виду ЗМІ за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР21. Створювати грамотний гіперлокальний медіапродукт на теми, як зачіпають інтереси окремих громад, сіл, селищ, спільнот, мікрорайонів, та який поширюється у їх межах.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни (90 год.)	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	061 Журналістика	2	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема1. Регіональний дискурс у дослідженні медіа	2	2	10
Тема 2. Вплив регіональних медіа на формування регіональної та національної ідентичності.	2	4	10

Тема 3. Особливості висвітлення регіональних конфліктів у медіа. Вплив медіа на ескалацію або згладжування конфліктів.	2	2	10
Тема 4. Методологія і методика проведення соціологічного дослідження.	2	4	10
Тема 5. Опитування громадської думки в регіональній журналістиці	2	4	10
Тема 6. Цифрові медіа та трансформація регіонального дискурсу.	2	2	10
Тема 7.Регіональні особливості України			
Тема 8. Специфіка регіональної ідентичності Прикарпаття			
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточне опитування, тестування та самостійна робота - 25 балів. Виконання індивідуальних завдань - 20 балів : 1. Провести аналіз контенту місцевих медіа на предмет висвітлення соціально важливих тем (екологія, економіка, культура) -10 б 2. Групова дискусія .Оцінка впливу місцевих політичних фігур на зміст і спрямованість регіональних медіа.- 10 б. Контрольна робота – 5 балів. Підсумкова робота (іспит) – 50 балів. Проект "Аналіз регіонального медіа-ресурсу": Завдання: Створити детальний аналіз діяльності регіонального медіаресурсу. Формат: Індивідуальна робота з презентацією результатів.
Вимоги до письмових робіт	Письмовий контроль у вигляді модульної контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань, тестування.
Практичні заняття	Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.
Умови допуску до підсумкового контролю	Для отримання допуску до підсумкового контролю студенту необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю (залік). Форма здачі (комбінована).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Відвідування занять :

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.).

Покликання: <http://surl.li/kedzc>

Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

Неформальна освіта: Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, BYUOnline, EdEra та Coursera за відповідних предметним спрямуванням. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

Покликання : <http://surl.li/gsbzej>

8. Рекомендована література

Література:

1. Marchuk Nataliya. The Formation of the Regional Media Space in the Context of the European Integration of Ukraine/ Journalism: Ukrainian and Slovak Experience: collective monograph [Ed. O. Kholod]. Kyiv: Interservice, 2024. p.338-353
2. Scollon S.W., de Saint-Georges I. Mediated discourse analysis. The Routledge Handbook of Discourse Analysis. / Gee J.P., Handford M. (eds). London/New York : Routledge, 2012. P. 66–78.
3. Глушко Т. П. Постправда як медійний інструмент в умовах аксіологічного конфлікту // Філософські обрії. - 2019. - Вип. 42. - С. 29-31.
4. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. 184 с.
5. Досенко А. К Сучасний медійний контент комунікаційних платформ // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. - 2020. - Т. 31(70), № 3(3). - С. 205-209.

6. Змій Л.М. Українські регіональні засоби масової комунікації: соціологічна інтерпретація : автореф. дис. ... канд. соціол. наук: 22.00.04 / Л. М. Змій; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Х., 2013. 20 с.
7. Змій Л.М. Сучасна медіакультура регіону: проблеми становлення / Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. -2010.-№891. – С.100-104. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/46589606.pdf>
8. Марчук Н. Інституціональні особливості формування регіонального медіапростору як компонента державної політики. //Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. Випуск 17, 2024 с.115-120 <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17-15>
9. Матвієнків С.М. РЕГІОНАЛЬНІ МЕДІА: ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2022 РОКУ. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-123>
10. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр вільної преси, 2012. — 352 с.
11. Миколаєнко Н. М. Інформаційно-медійний простір: до проблеми фахової підготовки журналістів // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. - 2021. - № 1. - С. 108-112.
12. Онуфрив С. Політичний медіадискурс. Навчальний посібник. – Львів, 2012. 220 с.
13. Орлов М. Проблеми, шляхи розвитку та реформування місцевих ЗМІ MyMedia. 2014. URL: <http://mymedia.org.ua>
14. Печеранський І., Васкул Х. Сучасний медійний дискурс та роль у ньому журналістського розслідування // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. – 2018. – № 2.– С. 22–29.
15. Русиняк А. І. Регіональні ЗМІ у процесі демократичних перетворень в Україні: специфіка і проблемний вимір. Науко-вий журнал «Політикус». 2020. № 6. С. 51–57.
16. Рябокінь, Н. О., & Капіталова, Т. І. (2023). МЕДІЙНИЙ ДИСКУРС ЯК СФЕРА СУСПІЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. *Нова філологія*, (87), 62-66. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2022-87-10>
17. Чорна І.В. Тенденції розвитку регіональних засобів масової інформації на прикладі Жмеринської преси. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2015. № 1. С. 109–115. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2015_1_16
18. Стан регіональних українських медіа: воєнне видання : <https://www.mediadevelopmentfoundation.org/research/ctan-regionalnyh-media-v-ukrayini-voyenne-vydannya/>
19. Регіональні медіа України у протистоянні з повномасштабною російською агресією: <https://idpo.org.ua/reports/4570-regionalni-media-ukra%D1%97ni-u-protistoyanni-z-povnomasshtabnoyu-rosijskoyu-agresiyeyu.html>
20. Потреби регіональних редакцій 2024 року: дослідження ІМІ : <https://imi.org.ua/monitorings/potreby-regionalnyh-redaktsij-2024-roku-doslidzhennya-imi-i60868>

Інформаційні ресурси :

1. Детектор медіа - <https://detector.media/>
2. <https://internews.ua/project/media-guide-2020>
3. <https://gendergid.org.ua/category/doslidjenia/monitoryng-regionalnyh-media/>

Викладач Марчук Н.В.